

ספר תורה

התורה ניתנה לעם היהודי לדורותיו מבורא עולם ב"מתן תורה" בהר סיני. התורה היא מערכת חוקים שעל פיה צריך יהודי לנהוג. אך גם מעבר, היא מורה לאדם כיצד לחשוב, ולנהוג לעיתים "לפנים משורת הדין". התורה נקראת כך מלשון "הוראה" - שהיא מורה לאדם כיצד להתנהג (רד"ק תהלים יט, ח).

נהגו העם היהודי, החל ממתן תורה ועד ימינו אנו להתעסק בתורה, ללמוד אותה, כדי לדעת מה לעשות, וכיצד לנהוג. משה רבינו תיקן לקרוא בתורה בכל שבת בבוקר, בראש חודש ובחגים, ולאחר 7500 שנה עזרא הסופר תיקן לקרוא בימי שני וחמישי (כדי שלא ייוצר מצב שבו שלושה ימים לא יקראו בתורה. ירושלמי פ"ד מ"א) ובמנחה של שבת. ישנו תיאור מפורט בכתובים על קריאת התורה בימי נחמיה "וַיֹּאסְפוּ כָל הָעָם כָּאִישׁ אֶחָד אֶל הָרֶחֱבִי אֲשֶׁר לִפְנֵי שַׁעַר הַמִּים וַיֹּאמְרוּ לְעֶזְרָא הַסֹּפֵר לְהָבִיא אֶת סֵפֶר תּוֹרַת מֹשֶׁה אֲשֶׁר צִוָּה ה' אֶת יִשְׂרָאֵל: וַיָּבִיא עֶזְרָא הַכֹּהֵן אֶת הַתּוֹרָה לִפְנֵי הַקָּהָל מֵאִישׁ וְעַד אִשָּׁה וְכָל מִבֵּין לְשִׁמְעַת בַּיּוֹם אֶחָד לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי: וַיִּקְרָא בּוֹ לִפְנֵי הָרֶחֱבִי אֲשֶׁר לִפְנֵי שַׁעַר הַמִּים מִן הָאֹרֶץ עַד מַחְצִית הַיּוֹם נֶגֶד הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים וְהַמְּבֵינִים וְאֲזַנֵּי כָל הָעָם אֶל סֵפֶר הַתּוֹרָה" (נחמיה ח, א-ג).

התורה מחולקת ל 5 ספרים ול 54 פרשיות. בכל שבוע בשבת בין תפילת שחרית למוסף קוראים פרשה אחת, כך שבשמחת תורה הציבור יחדיו יסיים לקרוא את כל פרשיות התורה, ויתחילו מחדש את פרשת בראשית. כל פרשה מחולקת בתוכה לשבע "עליות" (שהקורא היה עולה לבימה שבה היה מונח ספר התורה) / קרואים (שקראו לו לעלות), לעלייה הראשונה עולה כהן, לעלייה השנייה עולה לוי, ולשאר העליות עולים ישראל. בתום קריאת הפרשה עולה לתורה "המפטיר" שחוזר על מספר פסוקים בסוף הפרשה, ומיד לאחריו קורא קטע מהנ"ך שקשור לפרשה, שנקרא "הפטרה".

מושגים

הוצאת ספר תורה

פותחים את ההיכל
ואומרים "זיהי בנוסע
האהרון" ו"ברוך שמייה"

סדר עלייה לתורה:

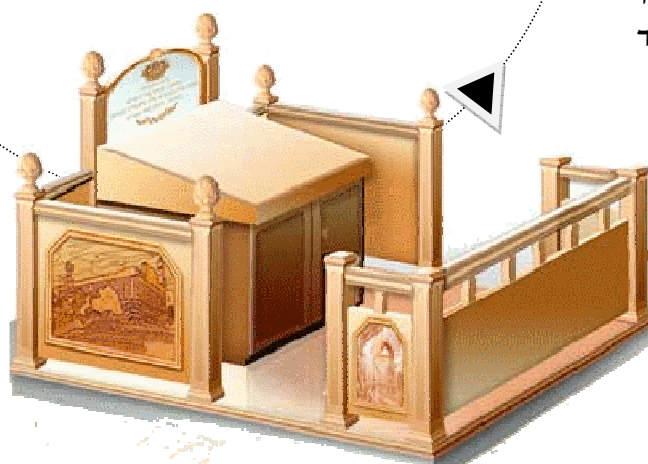
הולכת ספר תורה

נוטלים את הספר תורה
ביד ימין, ומניחים על צד
ימין של הגוף

החזרת ספר תורה

אומרים "יהללו את שם
ה' ", "מזמור לדוד".
נוטלים את הספר תורה
ביד ימין, ומניחים על צד
ימין של הגוף

שלושת העולים

עולים הכהן, הלוי
וישראל. לפני העלייה
העולה מברך "ברכו"
ו"אשר בחר" ולאחר
הקריאה "אשר נתן".
בתום הקריאה אומרים
"חצי קדיש"

הגבהה

המגביה נוטל את הספר
תורה, פותחו ומרימו כדי
שכל הקהל יראה את
אותיות התורה. המגביה
מסובב את הספר תורה
לכיוון צד ימין.

הקהל באותו זמן אומר
בקול "זאת התורה"

גלילה

הגולל עוזר למגביהה
לסגור את הספר תורה,
ואז הוא כורך את
החגורה סביב הספר,
עוטף אותו במעיל ועוטה
עליו את שאר
התכשיטים.

